

Sygn. akt VIII Ka 1049/ 13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Wasiluk

Sędziowie SSO Wiesław Oksiuta- spr.

SSO Dariusz Niezabitowski

Protokolant Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Ewy Minor Olszewskiej

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2014 roku

sprawy M. O.

oskarżonego o czyn z art. 159 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 kk w zb. z art. 157 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim

z dnia 23 września 2013 roku sygn. akt VII K 117/ 13

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że w zakresie czynu przypisanego w punkcie I części dyspozytywnej wyroku oskarżonego M. O. uznaje za winnego tego, że w dniu 6 stycznia 2013 roku w H.przy ul. (...)w rejonie wejścia (...)– sklepu (...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną nieustaloną osobą wziął udział w pobiciu W. W., w trakcie którego sprawcy kopali go po głowie, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci pourazowych obrzęków tkanek miękkich ze zranieniami skóry w okolicy łuków brwiowych, otarciem na policzku i zranieniem skóry okolicy czołowo- ciemieniowej, a M. O.zadał mu ponadto co najmniej cztery uderzenia narzędziem ostrym o długości około 10 cm w rejon klatki piersiowej, szyi i ramienia lewego, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci rany kłutej klatki piersiowej w prawej okolicy podłopatkowej, przebiegającej skosem w dół, przenikającej przez opłucną i penetrującej do jamy otrzewnej, rany kłutej klatki piersiowej w okolicy podłopatkowej prawej, przebiegającej skosem w dół, przenikającej przez opłucną i penetrującej do jamy otrzewnej, rany kłutej szyi po stronie lewej, rany ciętej w okolicy ramienia lewego, które to obrażenia spowodowały rozstrój zdrowia i naruszenie czynności narządu ciała na okres powyżej 7 dni tj. przestępstwa z art. 159 kk w zb. z art. 157§ 1 kk i przyjmuje art. 159 kk w zb. z art. 157§ 1 kk w zw. z art. 11§ 2 kk za podstawę skazania, zaś za podstawę wymiaru kary art. 159 kk w zw. z art. 11 § 3 kk.

II. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

M. O. został oskarżony o to, że:

I) w dniu 6 stycznia 2013 r. w H.przy ul. (...)w rejonie wejścia (...)– sklepu (...), przewidując możliwość spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu W. W.w postaci choroby realnie zagrażającej życiu i godząc się na to, zadał

mu co najmniej cztery uderzenia narzędziem ostrym o długości około 10 cm w rejon klatki piersiowej, szyi i ramienia lewego, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci rany klutej klatki piersiowej w prawej okolicy podłopatkowej, przebiegającej skosem w dół, przenikającej przez opłucną i penetrującej do jamy otrzewnej, rany klutej klatki piersiowej w okolicy podłopatkowej prawej, przebiegającej skosem w dół, przenikającej przez opłucną i penetrującej do jamy otrzewnej, rany klutej szyi po stronie lewej, rany ciętej w okolicy ramienia lewego, które spowodowały rozstrój zdrowia i naruszenie czynności narządu ciała na okres powyżej 7 dni, lecz zamierzonego celu spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu W. W. nie osiągnął z uwagi na niezwłoczne udzielenie pokrzywdzonemu pomocy medycznej, to jest o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 kk w zb. z art. 157 § 1 kk

II) w dniu 6 stycznia 2013 r. w H. przy ul. (...) w rejonie wejścia do (...) – sklepu (...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną nieustaloną osobą, dokonał pobicia W. W. w ten sposób, że kopał pokrzywdzonego w głowę i inne części ciała, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci pourazowych obrzęków tkanek miękkich ze zranieniami skóry w okolicy łuków brwiowych, otarciem na policzku i zranieniem skóry czołowo – ciemieniowej, które stanowią rozstrój zdrowia i naruszenie czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni, przy czym ze względu na ilość, sposób i miejsce zadawanych ciosów W. W. był narażony na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk, to jest o czyn z art. 158 § 1 kk

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim wyrokiem z dnia 23 września 2013 r w sprawie sygn. akt VII K 117/13 oskarżonego M. O. uznał za winnego tego, że w dniu 6 stycznia 2013 r. w H. przy ul. (...), w rejonie wejścia do (...) – sklepu (...), działając wspólnie i w porozumieniu z inną nieustaloną osobą, wziął udział w pobiciu W. W., w trakcie którego sprawcy kopali go po głowie, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci pourazowych obrzęków tkanek miękkich ze zranieniami skóry w okolicy łuków brwiowych, otarciem na policzku i zranieniem skóry okolicy czołowo – ciemieniowej, a M. O., przewidując możliwość spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu pokrzywdzonego w postaci choroby realnie zagrażającej życiu i godząc się na to, zadał mu ponadto co najmniej cztery uderzenia narzędziem ostrym o długości około 10 cm w rejon klatki piersiowej, szyi i ramienia lewego, w wyniku czego pokrzywdzony doznał obrażeń ciała w postaci rany klutej klatki piersiowej w prawej okolicy podłopatkowej, przebiegającej skosem w dół, przenikającej przez opłucną i penetrującej do jamy otrzewnej, rany klutej klatki piersiowej w okolicy podłopatkowej prawej, przebiegającej skosem w dół, przenikającej przez opłucną i penetrującej do jamy otrzewnej, rany klutej szyi po stronie lewej, rany ciętej w okolicy ramienia lewego, które to obrażenia spowodowały rozstrój zdrowia i naruszenie czynności narządu ciała na okres powyżej 7 dni, lecz skutek w postaci spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu nie nastąpił z uwagi na niezwłoczne udzielenie pokrzywdzonemu pomocy medycznej, przy czym ze względu na ilość, sposób i miejsce zadawanych ciosów W. W. był narażony na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk i tak opisany czyn zakwalifikował z art. 159 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 kk w zb. z art. 157 § 1 kk i za to na podstawie art. 159 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 kk w zb. z art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk skazał go, zaś na podstawie art. 14 § 1 kk w zw. z art. 156 § 1 pkt. 2 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności Sąd zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 7.01.2013 r do dnia 6.06.2013 r., przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności,

Ponadto na podstawie art. 230 § 2 kpk Sąd zwrócił dowody rzeczowe wymienione w wykazie dowodów rzeczowych nr I/2/13 (k. 129 akt sprawy):

- W. W. pod pozycją 5-11,

- D. M. pod pozycją 12-14,

- M. O. pod pozycją 15-18,

Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 300,00 (trzystu) złotych tytułem opłaty i obciążył go pozostałymi kosztami sądowymi w kwocie 3.862,34 (trzech tysięcy osmiuset sześćdziesięciu dwóch złotych trzydziestu czterech groszy) złotych.

Powyższy wyrok na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk i art. 444 kpk zaskarżył w całości obrońca oskarżonego i na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk i art. 438 pkt 1 kpk wyrokowi temu zarzucił naruszenie prawa materialnego przez wadliwą subsumcję stanu faktycznego ze stanem prawnym – nieuzasadnione przyjęcie, że oskarżony dopuścił się z zamiarem ewentualnym usiłowania spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu pokrzywdzonego w postaci choroby realnie zagrażającej życiu w sytuacji gdy prawidłowa ocena zebranego materiału dowodowego w szczególności opinii biegłych z zakresu medycyny sądowej nie daje podstaw do takiej kwalifikacji prawnej.

Na zasadzie art. 427 § 1 kpk, art. 437 § 1 i 2 kpk wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyjęcie, iż swoim działaniem oskarżony wyczerpał wyłącznie znamiona przestępstw z art. 159 kk w zb. z art. 157 § 1 kk i wymierzenie mu za tak zakwalifikowany czyn odpowiednio niższej kary.

Na rozprawie apelacyjnej prokurator także wniósł o zmianę kwalifikacji prawnej czynu zgodnie z wnioskiem zawartym w apelacji obrońcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jest zasadna w części i w tym zakresie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy stwierdzić, iż w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego okoliczności czynu oraz wina M. O. nie budzą wątpliwości. Sąd I instancji dokonał, na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, właściwych ustaleń faktycznych, czego również nie kwestionuje skarżący.

Natomiast Sąd Okręgowy w pełni podzielił stanowisko obrońcy oskarżonego co do dokonanej przez Sąd Rejonowy subsumcji stanu faktycznego ze stanem prawnym, uznając ją jako błędną.

W ocenie Sądu Okręgowego poczynione przez Sąd I instancji wnioski są w tym zakresie zbyt daleko idące. Pomimo wypływających z opinii biegłych lekarzy wniosków, że obrażenia jakich doznał pokrzywdzony skutkowały naruszeniem czynności narządu ciała na okres czasu przekraczający 7 dni (art. 157 § 1 kk), które to opinie były podparte obszernym materiałem dowodowym, Sąd I instancji uznał, że czyn oskarżonego niesie ze sobą dalej idące konsekwencje prawne. Sąd ten przypisał bowiem oskarżonemu usiłowanie spowodowania choroby realnie zagrażającej życiu, uznając, że oskarżony M. O. obejmował swą świadomością przynajmniej możliwość spowodowania swym zachowaniem ciężkiego uszczerbku na zdrowiu pokrzywdzonego. Sąd ten przyjął również, że sama postać ciężkiego uszczerbku nie musi być sprecyzowana w świadomości sprawcy, gdyż zamiar ten może przyjąć postać tzw. zamiaru ogólnego. Co więcej w ocenie Sądu Rejonowego ze sposobu działania oskarżonego wynikało, że swoim zamiarem obejmował nie tylko spowodowanie jakiegokolwiek naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, ale także dopuszczał ewentualną możliwość zaistnienia ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

W ocenie Sądu Okręgowego poczyniona przez Sąd Rejonowy w taki sposób subsumcja jest błędna i nie może się ostać. Jak trafnie podniósł w apelacji skarżący czyny zabronione o jakich mowa w niniejszej sprawie, a więc przeciwko życiu i zdrowiu należą do grupy przestępstw skutkowych, a zatem o kwalifikacji prawnej czynu powinien decydować przede wszystkim zaistniały skutek. Kwalifikacja prawna przyjęta przez Sąd Rejonowy, odnośnie usiłowania spowodowania choroby realnie zagrażającej życiu, miałyby rację bytu w sytuacji udowodnienia ponad wszelką wątpliwość, że oskarżony godził się na wystąpienie skutku w postaci tej choroby, co jednak w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Należy w tym miejscu podkreślić, że istnienie świadomości i zgoda na skutek w postaci choroby realnie zagrażającej

życiu nie może być domniemana. Stan w jakim znajdował się pokrzywdzony W. W. nie był stanem realnego zagrożenia. Zdaniem Sądu Okręgowego stan taki mógłby zaistnieć wyłącznie w sytuacji, gdyby pokrzywdzonemu nie została udzielona pomoc. Należy podkreślić, że miejsce w jakim doszło do zdarzenia, a w szczególności obecność innych osób wykluczała taką możliwość. Jak słusznie wskazuje skarżący przyjęcie rozumowania Sądu, że oskarżony dopuszczał możliwość wystąpienia realnego zagrożenia życia u pokrzywdzonego prowadziłyby wprost do tezy, że dopuszczał też możliwość jego zejścia śmiertelnego.

W tym stanie rzeczy należy zgodzić się ze skarżącym, że oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał wyłącznie znamiona przestępstwa z art. 159 kk w zb. z art. 157 §1 kk, a skoro tak należało zmienić opis przypisanego czynu i kwalifikację prawną czynu.

Pomimo uznania przez Sąd Okręgowy trafności zarzutu apelacji, polegającego na przyjęciu przez Sąd Rejonowy błędnej kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, Sąd ten nie podzielił stanowiska skarżącego, co do konieczności wymierzenia oskarżonemu, w związku z powyższą zmianą, niższej kary. Zgodnie bowiem z sankcją zawartą w art. 156 § 1 pkt 2 kk Sąd może wymierzyć karę pozbawienia wolności w granicach od roku do lat 10. Natomiast zgodnie z treścią art. 159 kk, stanowiącego, podstawę wymiaru kary zawartą w wyroku Sądu Odwoławczego, Sąd za ten czyn może wymierzyć karę od 6 miesięcy do 8 lat. Zatem należy stwierdzić, że obydwa przepisy dają Sądowi możliwość orzekania o karze w podobnych granicach. Mając natomiast na uwadze dyrektywy sędziowskiego wymiaru kary zawarte w art. 53 kk, a zwłaszcza uprzednią karalność oskarżonego za czyny podobne i dokonanie przypisanego mu czynu w okresie próby, w ocenie Sądu Okręgowego wymierzona M. O. kara w wysokości 2 lat, a więc w dolnych granicach ustawowego zagrożenia nie jest rażąco niewspółmiernie surowa i w pełni odpowiada stopniowi jego winy i społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu.

Nie stwierdzając innych uchybień w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok, jako w pełni słuszny, należało utrzymać w mocy.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze Sąd Okręgowy rozstrzygnął na mocy art. 624 § 1 kpk, zwalniając oskarżonego od ich ponoszenia z uwagi na sytuację osobistą i majątkową.